

Yetmezlikler

Ortada "gemi azıya almış" bir otoriterleşme eğilimi var. OHAL düzeni bunun dayanaklarından birini oluşturuyor. Sadece birini, çünkü OHAL öncesinde de hukuk ve anayasa tanımamak iktidarın temel bir özelliğini oluşturuyordu. Şimdi artık "otokratın ağzından çıkan kanundur" aşamasına gelindi. KHK'lar da artık tek adam kararnameleri biçimini alıyor. Bu, Birinci Meşrutiyet'ten bile geri bir duruma tekabül ediyor. Son iki Kararname de, tıpkı öncekiler gibi, sevgili Ali Rıza Aydın'ın dünkü yazısındaki deyişle "hukuksuzluğun hukuk diye satışı" anlamına geliyor ve buna "göz yumulacak mı?" sorusunu gündeme taşıyor.

"Göz yummamak" demek, bir muhalefetin başka türlü örgütlenmesini de talep etmek anlamına geliyor artık. Ana hedef kuşkusuz iktidara karşıtlık; ama bunun için öncelikle muhalefet etme biçimlerinin tartışılması talebi büyüyor, çünkü orada sorunlar görülüyor.

Muhalefet etmenin yetmezliklerinden söz edenlerin en büyük bölümü, hiç kuşku duyulmasın, en çok CHP içinde bulunuyor. Bu, CHP tabanında olduğu kadar tavanında da yer buluyor. Bazıları da açıkça dile getiriyor.

Sosyalist sol da bu yetmezliklerin farkında kuşkusuz. Kendi örgütlenme, kitleselleşme ve mücadele pratikleri bakımlarından öz-eleştiri oklarını kendisine de yöneltebilecek olgunluğa erişenler de var. Ama genelde sosyalist sol içinde dahi muhalefetin yetmezlikleri başlığı açıldığında yüklenilen yer CHP tarzı muhalefet etme biçimi oluyor. Haksız sayılmazlar. İki nedenle: birincisi, birçok hareketin güncel gündem olarak benimsediği İslamcı otokratizme karşı mücadelenin kitlesel tabanını en fazla CHP temsil ettiği için; ikincisi, CHP'nin muhalefet tarzının içeriği çeşitli başlıklar bakımından yetersiz bulunduğu için.

Bu başlıklar,

-kimileri için laiklik mücadelesinin zayıf ve kararsız olması;

-kimileri için iktidara cepheden meydan okumaya bir türlü cesaret edilememesi,

-eğitim sistemindeki dincileştirmelere anamuhalefet genel başkanı ağzından açık tavır alınmaması;

-cepheden meydan okuyamamanın bir sonucu olarak iktidarla zaman zaman milliyetçilik ve muhafazakarlık yarışına girilmesi;

-kimileri için iktidardaki siyasal İslamcı hareketi sıradanlaştırması, normalleştirilmesi ve seçimlerle bileği bükülür bir sistem içi hareket olarak algılaması veya sunması;

-kimileri için iktidarın hukuk dışılıklarının bir bölümüne (dokunulmazlıkların kaldırılması, KHK'ların Meclis'e getirilmemesi) göz yumulması;

-kimileri için (ve özellikle tek gündemleri bu olanlar için) Kürt sorununun içerilmemiş olması veya iktidarın demogojilerine hedef olmamak için giderek telaffuz dahi edilmeyerek dışlanması

-kimileri için "otoriter rejim" veya "diktatörlük" türü terimlerle iktidara yüklenirken bunun ne için yapıldığının, ne tür bir rejim inşası için otokratik bir yönetim yapısına ihtiyaç duyulduğunun adeta tartışma dışı bırakılması;

-kimileri için anti-emperyalist vurgunun yetersizliği, hatta emperyalist Batı'yı karşıya almama dengencilüğünün benimsenmesi;

-kimileri için tutarlı bir iktidar programının veya bunun da ötesinde yeni bir toplum projesi hazırlığının olmaması;

-kimileri için de sınıf temelli olmayan ve doğrudan sistemi hedef almayan bir siyaset yapma

biçiminin artık bir değer ifade etmemesi, hatta kitlelerin gazını almaktan veya kısa vadeli gündemlere sıkıştırmaktan öteye götürmemesi;

kimileri için bunların büyük bölümünü veya tümünü içermekte ve bunun gibi bir dizi başka konu etrafında da dile getirilmektedir.

Bunlarda gerçeklik payı kuşkusuz vardır ve sayıları da arttırılabilir. Ama bugün muhalefet etmenin yetmezliklerinin bu kadar çok konuşulur duruma gelmesinin iki güçlü konjonktürel nedenini de burada göz önüne almamız gerekir.

Birincisi İslamo-faşist yönetim yapılanmasının, muhalefetin Haziran 2015 seçimleri (hatta 2017 referandumu) gibi büyük seferberliklere ve mevzii başarılarına ve emperyalizm müdahaleli kendi iç çatışmalarına rağmen adeta durdurulamaz bir yapışkanlık sergilemekte oluşu, iktidarın ideolojik dayatmalarına teslim olmayan kesimler açısından umutsuzluk üretmektedir. Bunun sonuçlarından biri yalnızca içe (muhalif hareketlere) dönük eleştiri yapmaya yönelmek, diğeri ise nihilizme savrulurak siyaset dışına kaçışlarını gerekçelendirmek olmaktadır. Bu insani zaafarla mutlaka savaşılmaması gerekir.

İkincisi, Türkiye bugün büyük türbülanslara açık bir yapı sergilemektedir. Bu durum, toplumu ve siyaseti derinden sarsmaktadır. AKP öncesine dönüş biçiminde bir mücadelenin anlamı ve yapılabilişliğinin olmadığı giderek bilinçlere yansımaktadır. AKP'nin iktidarı siyasi yollardan bırakma niyetinin olmadığına anlaşılmaması buna eklenmektedir. Bütün bunlar müthiş bir belirsizlik, İslamo-faşist uygulamalarda tırmanış, toplumsal çalkantı, şiddetli iç çatışmalar tarzında beklentilerin zihinlerde yer etmesine yol açmaktadır. Son 696 sayılı Kararnamenin 121. maddesiyle 15 Temmuz bahanesiyle terör eylemlerini bastıran iktidar yanlısı sivillere (para-militer güçlere) getirilen af, ülkenin yeni darbelere/iç savaşa hazırlığına da yorulabilmektedir. Böylesine bir istikrarsızlık, böylesine şiddetlenen bir kendini güvende hissetmeme kaygısı, böylesine bir toplumsal/siyasal türbülans arifesinde toplumun sancısı, bu sürece öncülük/rehberlik edecek bir siyasi formasyonun acil ihtiyaç durumuna yükseliyor oluşudur.

Buradaki kritik mesele, dinci faşizme karşı aydınlanmacı/cumhuriyetçi muhalefetin kitlesel

merkezini temsil ettiği düşünölebilecek olan CHP'nin böyle bir öncölük yapabilecek durumda değerdendirilmemesidir. Eleştirilerin dozunun artışının veya muhalefetin iyice yetersiz görölmesinin ana nedeni de budur. O halde, sorunun çözölünü de kendi içinde taşımaktadır.

Yeni bir yıla umutla bakmak gerekir. Nazım'ın "onlar ümidin düşmanıdır sevgilim" diye başlayan dizeleri, bize en önemli gücümüzün umut olduğunu anımsatır. Onlar, kokuşmuş düzenlerini ve yaşamlarını sürdürebilmenin telaşı içinde, insanca bir toplumsal düzen kurma umutlarımıza karşı savaş açarlar. Bu savaş kazanmaları mümkün değildir. Yılgınlığa yer yoktur. Umut bizimledir. Gelecek bizimdir.

soL Haber Portalı okurlarına ve çalışanlarına yeni yılda mücadeleyi umutla ve yenilenmiş bir coşkuyla sürdürme kararlılığı dilerim.

Bu arada bir özel dileğim de Celal Özcan için olacak.

TBMM'de 13 yıl danışmanlığını yapan Sevgili Celal Özcan (49), dört yıldır çektiği (Gezi olaylarında sürekli maruz kaldığı biber gazının da muhtemelen tetiklediği) akciğer yetmezliğinde son aşamaya geldi. Yedi aydır akciğer nakli bekliyordu. Son bir aydır yaşamını ancak hastanede sürdürebilir durumdaydı. Ama 7 Aralık 2017'den itibaren uyutularak ve yapay solunum cihazına bağlanarak hayatta tutulabiliyor. Süre uzadıkça, diğer organlarda da yetmezlik veya enfeksiyon/emboli riski büyüyor. Halen Ankara'da akciğer nakli bekleyen hastalar arasında birinci sırada bulunuyor. Acilen bir akciğer bağışına ihtiyacı var. Celal'in kan grubu B Rh +; ama çok çaresiz kalınırsa kan grubu 0 Rh + olan bir kadavranın akciğeri de kabul edilebilecek. Ama bu iki kan grubu da Türkiye'de zor bulunan gruplar; daha zor olanı ise ailelerin böyle bir bağış için ikna edilebilmesi...

Şimdiye kadar bu arayışımıza destek veren herkese, her kuruma, her yayın kuruluşuna teşekkür ediyorum. Celal'in yeni yılı ve yılları görmesi dileğiyle...

haber.sol.org.tr/yazarlar/oguz-oyan/yetmezlikler-222491